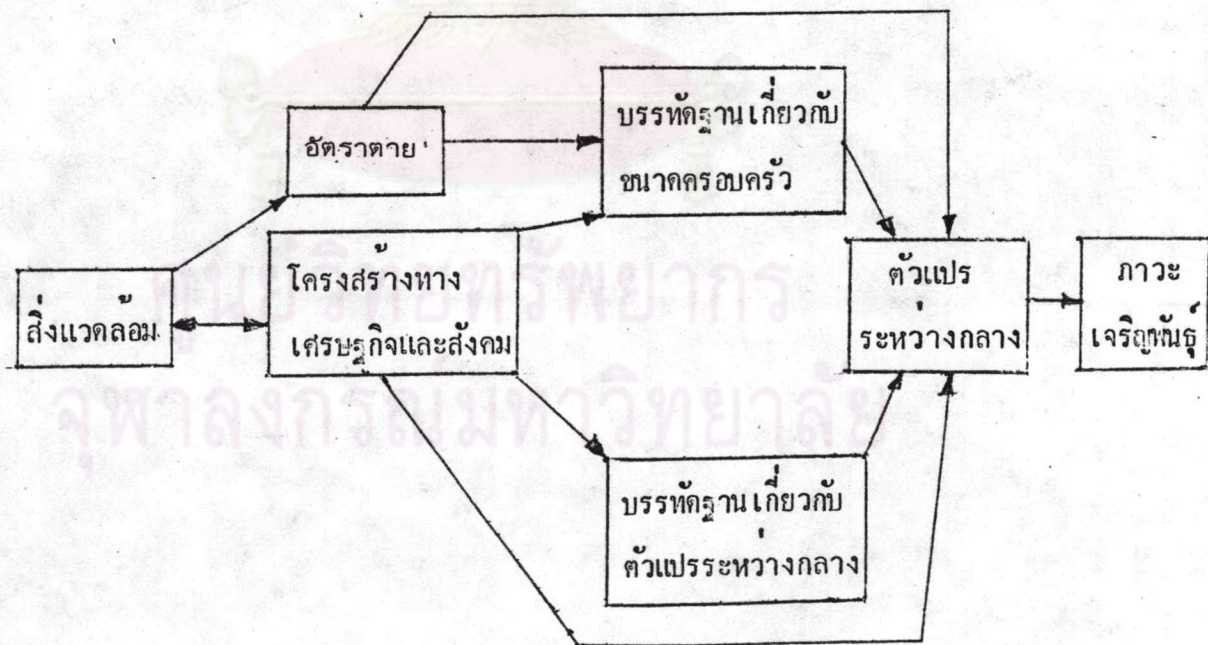

แนวความคิดและระเบียบวิธีวิจัย

แนวความคิดสำคัญของการศึกษา

เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ของประชากร รวมทั้งผลต่อความแตกต่างของภาวะเจริญพันธุ์ด้วยก็คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร ซึ่งจะ เป็นตัวกำหนดขนาดครอบครัวที่เป็นจริง เพราะถึงแม้จะมีปัจจัยทางด้านอื่น ๆ เหมือนกัน เช่น มีความสามารถในการมีบุตรเท่าเทียมกัน แต่อยู่คนละสภาพเศรษฐกิจ สังคม ประชากร การตัดสินใจในจำนวนบุตรอาจจะแตกต่างกัน การวิเคราะห์ภาวะเจริญพันธุ์นั้น ได้มีนักประชากรศาสตร์ได้เสนอกรอบแห่งการวิเคราะห์ โดยนำปัจจัยต่าง ๆ ที่กระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์มาพิจารณา การศึกษาในครั้งนี้ ได้นำเอากรอบแห่งการวิเคราะห์ภาวะเจริญพันธุ์ของ Freedman มาใช้เป็นกรอบในการศึกษา คือ

โดย Freedman ให้นำเอาแนวคิดของ Davis และ Blake มาพิจารณารวม ซึ่งมี
ตัวแปรระหว่างกลาง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

- ๑. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางเพศ
- ๒. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษา
- ๓. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของการตั้งครรภ์

Freedman ให้นำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อัตราตาย โครงสร้างทางเศรษฐกิจ
และสังคม อันจะยังผลต่อการตัดสินใจในบรรทัดฐานเกี่ยวกับขนาดครอบครัว และบรรทัดฐาน
เกี่ยวกับตัวแปรระหว่างกลางที่มีอิทธิพลต่อภาวะเจริญพันธุ์ ซึ่งตัวแปรระหว่างกลางของภาวะ-
เจริญพันธุ์นั้น จะทำหน้าที่ทางคานบวกลบ คือส่งเสริมให้ภาวะเจริญพันธุ์สูงขึ้น และผลทางด้านลบ
คือทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำลง จากแนวคิดข้างต้น ทำให้สนใจศึกษาหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัจจัย
ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการบุตรเพิ่มของสตรีไทยที่สมรสแล้ว และกำลังอยู่กับสามี

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการบุตรเพิ่มของสตรีไทยนี้ ได้ใช้ข้อมูล
จากโครงการสำรวจสภาวะคุมกำเนิดของประเทศไทย ซึ่งทำการสำรวจโดย สำนัก
วิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันวิจัยทางประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
และกองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข โดยได้เก็บข้อมูลภาคสนามในช่วงระหว่าง
วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๗

การสุ่มตัวอย่าง

โครงการสำรวจสภาวะคุมกำเนิดของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ
เก็บข้อมูลไปประเมินผลและปรับปรุงงานด้านข้อมูลและการบริหาร ในโครงการวางแผนครอบครัว
ได้เลือกจังหวัดที่เป็นตัวแทนจากจังหวัดทั้งหมดในประเทศ โดยคำนึงถึงขนาดของประชากรของ
แต่ละจังหวัดในภาคต่าง ๆ ได้ ๒๔ จังหวัด ซึ่งกรุงเทพมหานครนั้นถือว่าเป็นเขตเมือง และตัวอย่าง
ที่เป็นชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล และยะลา เป็นตัวอย่างพิเศษ

การเลือกตัวอย่างในเขตเมือง

การเลือกตัวอย่างในเขตเมืองนั้น ได้แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มคือ เขตกรุงเทพมหานคร

และในเขตเทศบาลอื่น ๆ ซึ่งในเขตกรุงเทพมหานครนั้นได้เลือกตัวอย่างจากสตรีที่สมรสแล้ว
อายุระหว่าง ๑๕-๔๕ ปี โดยใช้การสุ่มตัวอย่างตามแบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ใช้ในการ
ทำสำมะโนประชากร ในกรุงเทพมหานครนี้ประกอบด้วยเขตทั้งหมดถึง ๒๔ เขต และโตแบ่ง
ออกเป็น ๑๑ ชุมรมุอาคาร ในแต่ละชุมรมุอาคารนั้นเลือก ๒๐ ครัวเรือน ซึ่งโตทั้งหมด ๑,๘๒๐
ครัวเรือน ในส่วนการสุ่มตัวอย่างของครัวเรือนนั้นได้กำหนดหมายเลขของครัวเรือนในแต่ละเขต
และถ้าในครัวเรือนหนึ่งมีสตรีที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้หลายคนให้เลือกสัมภาษณ์เพียง ๑ คน
ส่วนในเขตเมืองของจังหวัดอื่น ๆ ที่ตกเป็นตัวอย่างนี้ใช้เขตเทศบาล โดยใช้ชุมรมุอาคาร
เหมือนกับทำสำมะโนประชากร ซึ่งแต่ละชุมรมุอาคารนั้นเลือกตัวอย่างของครัวเรือนจำนวนสูงสุด
๒๐ ครัวเรือน ในสภาพที่เป็นจริงนี้สัดส่วนประชากร เมืองของแต่ละจังหวัดนั้นน้อยกว่าประชากร
ในเขตชนบท

การเลือกตัวอย่างในเขตชนบท

- ขั้นแรก เลือกจังหวัดตัวอย่างโตจำนวน ๒๔ จังหวัด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ใน
จำนวน ๒๔ จังหวัดนั้น สุ่มตัวอย่างโดยให้โอกาสของการเลือกเป็นปฏิภาค
กับขนาดของประชากร (Probability Proportional to Size)
ในแต่ละภาค ทั้ง ๔ ภาคของประเทศ
- ขั้นที่สอง ในแต่ละจังหวัดเลือกอำเภอตัวอย่าง จังหวัดละ ๒ อำเภอ โดยให้โอกาส
ของการเลือกเป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในจังหวัดนั้น ๆ
- ขั้นที่สาม ในแต่ละอำเภอ เลือกตำบลตัวอย่าง อำเภอละ ๒ ตำบล โดยให้โอกาส
ของการเลือกเป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในตำบลนั้น ๆ
- ขั้นที่สี่ ในแต่ละตำบล เลือกหมู่บ้านตัวอย่างตำบลละ ๒ หมู่บ้าน โดยให้โอกาส
ของการเลือกเป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในหมู่บ้านนั้น ๆ
- ขั้นที่ห้า เป็นขั้นสุดท้ายที่เขาชาย เลือกครัวเรือนตัวอย่างโดยเลือกอย่างมีระบบ
ตามลำดับของครัวเรือน แล้วทำการสัมภาษณ์สตรีที่อาศัยในครัวเรือน
ทุกคน

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนตัวอย่างในโครงการสำรวจสภาวะคุณภาพนิคมที่ ๓

ภาค	จำนวนตัวอย่าง (Unweighted)	อัตราส่วนร้อย ไม่รวมมุสลิม (Unweighted)	(Weighted)
กรุงเทพมหานคร	๑,๕๒๐	๑๙.๖	๑๐.๑
สุพรรณบุรี	๒๔๘	๓.๔	๒.๒
สิงห์บุรี	๙๑	๑.๓	๒.๗
อยุธยา	๑๙๘	๒.๗	๒.๓
สมุทรปราการ	๑๙๐	๒.๖	๒.๔
ระยอง	๑๒๓	๑.๗	๒.๒
ฉะเชิงเทรา	๑๕๖	๒.๑	๒.๔
ตราด	๕๖	๐.๘	๒.๒
ราชบุรี	๒๒๑	๓.๐	๒.๔
ลพบุรี	๑๙๙	๒.๗	๒.๒
รวมภาคกลาง	๑,๕๘๒	๒๐.๔	๒๑.๐
เชียงใหม่	๔๙๔	๖.๘	๔.๕
เชียงราย	๓๖๒	๕.๐	๔.๑
น่าน	๑๔๘	๒.๐	๔.๕
สุโขทัย	๒๐๗	๒.๙	๔.๕
เพชรบูรณ์	๒๖๘	๓.๗	๔.๕
รวมภาคเหนือ	๑,๕๗๙	๒๐.๔	๒๑.๘

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ภาค	จำนวนตัวอย่าง (Unweighted)	อัตราส่วนร้อยละ ไม่รวมมุสลิม (Unweighted)	(Weighted)
นครราชสีมา	๔๑๒	๕.๖	๖.๑
บุรีรัมย์	๒๒๗	๓.๑	๖.๐
อุบลราชธานี	๓๒๖	๔.๕	๖.๘
อุดรธานี	๓๐๔	๔.๒	๖.๘
สกลนคร	๑๗๑	๒.๔	๖.๐
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๔๔๐	๑๙.๘	๓๕.๘
นครศรีธรรมราช	๕๕๙	๗.๖	๒.๖
สงขลา	๔๐๑	๕.๕	๒.๖
นราธิวาส	๑๙๗	๒.๗	๒.๒
พังงา	๘๙	๑.๒	๒.๗
ปัตตานี	๒๐๒	๒.๘	๒.๒
ยะลา	๒๐๐	-	-
สตูล	๑๑๗	-	-
รวมภาคใต้	๑,๖๕๕	๑๙.๘	๑๒.๓
รวมทั้งประเทศ	๗,๕๗๖	-	-
รวม(ยกเว้นมุสลิม)	๗,๒๕๙	๑๐๐	๑๐๐

ลักษณะเชิงสอบถาม

แบบสอบถามของโครงการสำรวจสภาวะคุณภาพเนติกรที่สาม แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน
ด้วยกัน คือ

ส่วน	ส่วนของคำถาม	จำนวนคำถาม
ส่วนที่ ๑	ข้อมูลประจำตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์	๕ ข้อ
ส่วนที่ ๒	ภาวะเจริญพันธุ์และการตายของทารก	๓๐ ข้อ
ส่วนที่ ๓	การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา	๑๐ ข้อ
ส่วนที่ ๔	การวางแผนครอบครัว	๒๐ ข้อ
ส่วนที่ ๕	การรับบริการ	๑๑ ข้อ

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีบุตรเพิ่มของสตรีไทยนี้ ได้เลือก
เอาคำถามเกี่ยวกับข้อมูลประจำตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยเลือกเอาคำถามจากส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๒
และส่วนที่ ๔ บางข้อมาวิเคราะห์ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
ประชากร ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีบุตรเพิ่มของสตรีไทย

วิธีวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

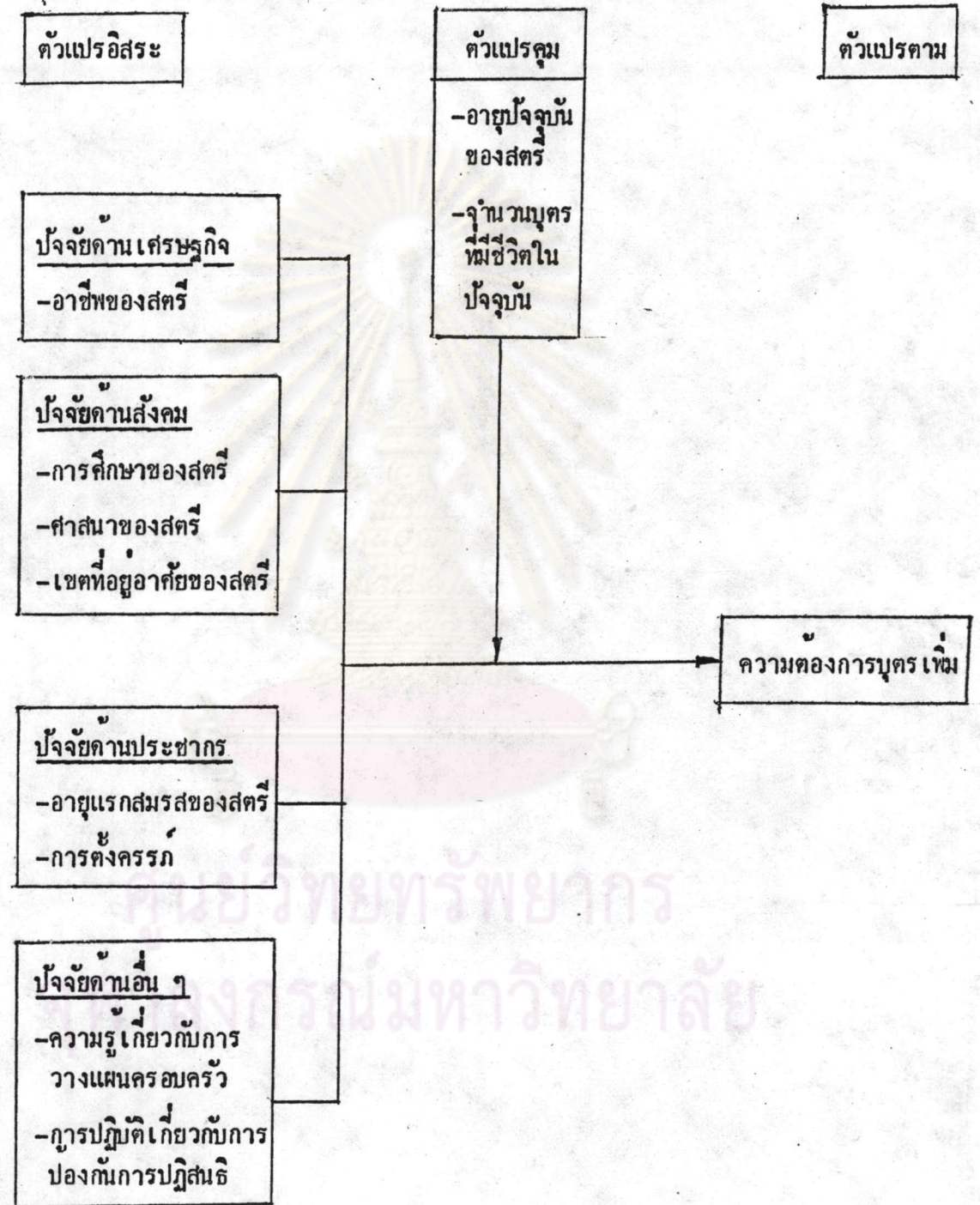
ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยนี้ จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม
กับตัวแปรอิสระ โดยที่ตัวแปรตามมี ๒ ตัวแปร

๑. การวิเคราะห์ตัวแปร ๒ ตัว คือ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการมีบุตรเพิ่ม
กับตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ อาชีพของสตรี การศึกษาของสตรี ศาสนาของสตรี เขตที่อยู่อาศัย
ของสตรี อายุแรกสมรสของสตรี การตั้งครรภ์ ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว การ
ปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิ โดยใช้อัตราส่วนรอยและใช้สถิติ ไคร-สแควร์ (Chi Square)
โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๒. การวิเคราะห์ตัวแปร ๓ ตัว คือ การวิเคราะห์ตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยมี
ตัวแปรคุม. ประกอบด้วย อายุปัจจุบันของสตรี และจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันของสตรี โดย
ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสถิติ ไคร-สแควร์ (Chi Square)

แบบจำลองของการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ครั้งนี้ อาจจะสรุปในรูปแบบจำลองได้ ดังต่อไปนี้

ลักษณะพื้นฐานของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง

โครงการสำรวจสภาวะคุมกำเนิดรอบที่สาม ได้สัมภาษณ์ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง จำนวน ๗,๕๗๖ ราย โดยสัมภาษณ์สตรีที่แต่งงานแล้ว อายุระหว่าง ๑๕-๕๕ ปี โดยจำแนก โดยจังหวัด ในเขตกรุงเทพมหานคร ๑,๕๒๐ ตัวอย่าง ภาคกลาง ๑,๕๘๒ ตัวอย่าง ภาคเหนือ ๑,๕๗๕ ตัวอย่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑,๕๕๐ ตัวอย่าง และภาคใต้ ๑,๖๕๕ ตัวอย่าง โดยมีตัวอย่างเป็นชาวไทยมุสลิม ๓๑๗ ตัวอย่าง โดยได้คัดเลือกเป็นพิเศษจากมุสลิมที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสตูล และจังหวัดยะลา

คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง ดังปรากฏในตารางที่ ๒ พบว่า อายุโดยเฉลี่ยของสตรีที่ถูกสัมภาษณ์ทั่วประเทศเท่ากับ ๓๑.๕ ปี สูงสุดคือภาคกลาง ๓๓.๐ ปี รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓๒.๐ ปี และต่ำสุดคือภาคใต้ ๓๑.๓ ปี เมื่อพิจารณาอายุแรกสมรสของสตรีทั่วประเทศ พบว่าอายุแรกสมรส เฉลี่ยเท่ากับ ๑๙.๖ ปี สูงที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร ๒๑.๑ ปี รองลงมาคือภาคกลาง ๒๐.๔ ปี ต่ำสุดคือภาคใต้ ๑๙.๐ ปี ทางด้านจำนวนบุตรเกิดรอดทั่วประเทศพบว่ามีจำนวนบุตรเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔ คน สูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓.๔ คน รองลงมาคือภาคใต้ ๓.๓ คน และต่ำสุดคือกรุงเทพมหานครและภาคเหนือ ๒.๕ คน นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันทั่วประเทศ เฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖ คน สูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคใต้ ๓.๑ คน รองลงมาคือภาคกลาง ๒.๖ คน และต่ำสุดคือภาคเหนือ ๒.๓ คน สำหรับขนาดครอบครัวในอุดมคติทั่วประเทศ เฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐ คน สูงสุดคือภาคใต้ ๓.๕ คน รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓.๓ คน และต่ำสุดคือภาคเหนือ ๒.๕ คน ในส่วนของขนาดครอบครัวที่คาดหวังทั่วประเทศ เฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓ คน สูงสุดคือภาคใต้ ๓.๘ คน รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓.๖ คน และต่ำสุดคือ ภาคเหนือ ๒.๘ คน

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำแนกรายภาค

คุณลักษณะ	หัวราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
อายุปัจจุบัน	๓๑.๙	๓๑.๗	๓๓.๐	๓๑.๒	๓๒.๐	๓๑.๓
อายุแรกสมรส	๑๙.๗	๒๑.๑	๒๐.๘	๑๙.๓	๑๙.๕	๑๙.๐
จำนวนบุตรที่เกิดรอด	๒.๘	๒.๕	๒.๘	๒.๕	๓.๕	๓.๕
จำนวนบุตรที่มีชีวิต	๒.๗	๒.๘	๒.๖	๒.๓	๓.๑	๓.๑
ขนาดครอบครัวในอุดมคติ	๓.๐	๒.๖	๒.๙	๒.๕	๓.๓	๓.๕
ขนาดครอบครัวที่คาดหวัง	๓.๓	๒.๙	๓.๑	๒.๘	๓.๗	๓.๘

หมายเหตุ:

ขนาดครอบครัวในอุดมคติ หมายถึง จำนวนบุตรที่เหมาะสมที่สุดที่ตนควรมีในสังคมนี้ ๆ
 ขนาดครอบครัวที่คาดหวัง หมายถึง จำนวนบุตรที่คาดว่าตนเองจะมีได้ในที่สุด โดยนับรวมจำนวนบุตรที่มีอยู่แล้ว กับจำนวนบุตรที่ต้องการจะมีเพิ่มอีก

เมื่อเปรียบเทียบการกระจายของอายุสตรีที่สมรสแล้ว ในการสำรวจสภาวะคุมกำเนิดรอบที่สาม กับการทำสำมะโนฯ ปี พ.ศ.๒๕๒๓ การสำรวจสภาวะคุมกำเนิดรอบที่หนึ่งและรอบที่สอง (ตารางที่ ๓) พบว่า ในการสำรวจสภาวะคุมกำเนิดรอบที่สาม มีสตรีกลุ่มอายุ ๒๕-๓๔ ปี เป็นกลุ่มที่มีอัตราส่วนร้อยละสูงที่สุด เท่ากับร้อยละ ๔๕.๓ ซึ่งในการทำสำมะโนฯ ปี พ.ศ.๒๕๒๓ มีเพียงร้อยละ ๓๕.๕ ในส่วนสตรีกลุ่มอายุอื่น ๆ นั้น มีลักษณะการกระจายคล้ายคลึงกัน และกลุ่มอายุ ๑๕-๑๙ ปีนั้น เป็นกลุ่มที่มีอัตราส่วนร้อยละต่ำที่สุด

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามอายุปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบระหว่างการสำมะโนประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ การสำรวจสภาวะคุมกำเนิดรอบที่หนึ่ง ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ รอบที่สอง ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ รอบที่สาม ปี พ.ศ. ๒๕๒๗

กลุ่มอายุ	สำมะโนฯ	CPS1	CPS2	CPS3
	๒๕๒๓	๒๕๒๑	๒๕๒๔	๒๕๒๗
๑๕-๑๙	๖.๑	๕.๕	๕.๑	๓.๗
๒๐-๒๔	๑๗.๓	๑๕.๘	๑๖.๐	๑๖.๐
๒๕-๒๙	๑๙.๒	๑๙.๕	๒๐.๕	๒๓.๓
๓๐-๓๔	๑๖.๒	๑๘.๐	๑๙.๒	๒๑.๐
๓๕-๓๙	๑๔.๗	๑๖.๑	๑๕.๕	๑๕.๒
๔๐-๔๔	๑๔.๐	๑๕.๐	๑๔.๗	๑๒.๓
๔๕-๔๙	๑๒.๕	๑๑.๒	๑๐.๐	๘.๕
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

สำหรับการกระจายของอายุของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางที่ ๔) นั้น พบว่าสตรีส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มอายุ ๒๕-๒๙ ปี มีจำนวนสูงที่สุด คืออยู่ระหว่างร้อยละ ๒๑.๑ ถึงร้อยละ ๒๕.๕ ซึ่งใกล้เคียงกันเกือบทุกภาคของประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานครเท่ากับร้อยละ ๒๕.๕ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มสตรีที่มีจำนวนที่ต่ำที่สุด ได้แก่ สตรีกลุ่มอายุ ๑๕-๑๙ ปี ซึ่งอยู่ระหว่างร้อยละ ๒.๒ - ๕.๕ ซึ่งในส่วนที่ต่ำนี้ กรุงเทพมหานครเท่ากับร้อยละ ๒.๒

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๑๕-๔๙ ปี จำแนกรายภาค

อายุ	หัวราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
๑๕-๑๙	๓.๖	๒.๒	๓.๔	๓.๒	๔.๔	๔.๓
๒๐-๒๔	๑๖.๐	๑๕.๒	๑๓.๑	๑๙.๓	๑๕.๓	๑๖.๕
๒๕-๒๙	๒๓.๓	๒๕.๕	๒๑.๑	๒๓.๙	๒๓.๘	๒๓.๓
๓๐-๓๔	๒๑.๐	๒๔.๖	๒๐.๗	๒๑.๘	๑๙.๗	๒๐.๙
๓๕-๓๙	๑๕.๒	๑๕.๖	๑๖.๓	๑๓.๖	๑๕.๐	๑๖.๒
๔๐-๔๔	๑๒.๓	๙.๙	๑๓.๙	๑๐.๗	๑๓.๒	๑๒.๐
๔๕-๔๙	๘.๕	๗.๐	๑๑.๕	๗.๕	๘.๗	๕.๘
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ในกรณีศึกษาสภาพสมรสของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๑๕-๔๙ ปีนี้ (ตารางที่ ๕) พบว่า สตรีที่กำลังอยู่กับสามีสูงที่สุดโตแก่ กรุงเทพมหานคร เท่ากับร้อยละ ๙๒.๒ และต่ำที่สุดคือภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับร้อยละ ๘๕.๖ เมื่อพิจารณาในส่วนที่สตรีไม่ได้อยู่ด้วยกันกับสามี พบว่า สูงที่สุดโตแก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับร้อยละ ๘.๓ ซึ่งน่าจะมีผลมาจากการ ย้ายถิ่น เพื่อทำงานในภาคอื่น และต่ำที่สุดโตแก่ กรุงเทพมหานคร เท่ากับร้อยละ ๒.๘ ใน ส่วนของการหย่าร้าง และเป็นหม้ายนั้น ไม่แตกต่างกัน คือหัวราชอาณาจักร เท่ากับร้อยละ ๒.๔ เท่ากัน สิ้นสุดท้ายคือ กรณีแยกกันอยู่แต่ยังมีไต่หย่าชานี้ เป็นส่วนที่ต่ำที่สุดคือ หัวราชอาณาจักร มีเพียงร้อยละ ๐.๘ เท่านั้น

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนรอยของสถานภาพสมรสของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๑๕-๔๙ ปี
จำแนกรายภาค

สถานภาพสมรส	หัวราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
สมรสแล้วและสามี- อยู่ด้วยกัน	๘๘.๕	๙๒.๒	๘๗.๙	๘๙.๗	๘๕.๖	๙๑.๘
สมรสแล้วและสามี- ไม่ได้อยู่ด้วย	๖.๐	๒.๘	๖.๗	๕.๕	๘.๓	๓.๓
แยกกันอยู่แต่ยังไม่ได- หย่าขาด	๐.๘	๑.๕	๐.๘	๐.๗	๐.๖	๑.๐
หย่าร้าง	๒.๕	๒.๙	๒.๓	๑.๕	๓.๒	๑.๕
เฒ่าเฒ่า	๒.๕	๐.๙	๒.๕	๓.๕	๒.๓	๒.๕
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ในส่วนของการศึกษาของสตรีที่สมรสแล้ว (ตารางที่ ๖) พบว่า สตรีที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาชั้นที่ ๕ นั้น มีจำนวนสูงสุดคือ หัวราชอาณาจักร เท่ากับร้อยละ ๗๑.๕ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายภาคแล้ว จะเห็นว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงสุด เท่ากับร้อยละ ๗๙.๖ และต่ำสุดคือ กรุงเทพมหานคร เท่ากับร้อยละ ๕๒.๐ เมื่อพิจารณาสตรีที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นที่ ๕ ขึ้นไปแล้วพบว่า กรุงเทพมหานครสูงสุด เท่ากับร้อยละ ๑๕.๖ และต่ำที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับร้อยละ ๒.๗ นอกจากนี้ยังมีสตรีที่ไม่มีการศึกษา พบว่าภาคใต้สูงที่สุด เท่ากับร้อยละ ๑๓.๑ และต่ำที่สุด ไทแก กรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับร้อยละ ๕.๖ เท่ากัน

ตารางที่ ๖ อัตราร้อยของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามระดับการศึกษา และ
 รายภาค

การศึกษา	หัวราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ไม่มีการศึกษา	๗.๐	๕.๖	๖.๗	๘.๖	๕.๖	๑๓.๑
จบประถม ๑-๓	๕.๕	๕.๖	๕.๙	๕.๗	๕.๒	๕.๙
จบประถม ๔	๗๑.๕	๕๒.๐	๗๓.๓	๗๑.๐	๗๙.๖	๖๓.๖
จบประถม ๕ ถึง มัธยมปีที่ ๓	๑๑.๑	๒๓.๒	๑๐.๒	๑๑.๒	๗.๙	๑๑.๒
จบมัธยมปีที่ ๔ ขึ้นไป	๕.๐	๑๕.๖	๓.๘	๓.๖	๒.๗	๙.๒
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ทางด้านอาชีพและสถานภาพการทำงานของสตรีที่สมรสแล้ว (ตารางที่ ๗) พบว่า สตรีที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เป็นอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือหัวราชอาณาจักร เท่ากับร้อยละ ๕๕.๕ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายภาคแล้ว พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงที่สุด เท่ากับร้อยละ ๗๖.๗ และต่ำที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร เท่ากับร้อยละ ๕.๒ เมื่อพิจารณาสตรีที่เป็นแม่บ้านแล้ว พบว่า กรุงเทพมหานครสูงที่สุด เท่ากับร้อยละ ๓๕.๐ และต่ำที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับร้อยละ ๘.๓ ในส่วนอาชีพค้าขาย และธุรกิจอื่น พบว่าสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ ๒๕.๙ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำที่สุด เท่ากับร้อยละ ๗.๓ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียน นักศึกษา มีจำนวนน้อย คือเฉพาะกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเพียงร้อยละ ๐.๕ เท่านั้น ในกรณีสถานภาพการทำงานนั้น พบว่า สตรีที่อยู่ในกำลังแรงงาน หัวราชอาณาจักร เท่ากับร้อยละ ๔๕.๕ ในจำนวนนี้เมื่อเปรียบเทียบกับรายภาคแล้ว พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ ๙๑.๗ ต่ำที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร เท่ากับร้อยละ ๖๕.๕

